

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĐI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

CEVİZ ÇEŞİT
TESCİL RAPORU

BERTİZ HİLALİ (CVZ 1)
EDE (CVZ 2)
HELETE G¼NEŐİ (CVZ 3)
İSTİKLAL 100 (CVZ 4)
KS¼ 46 (CVZ 5)
CERİT YILDIZI (CVZ 6)

Ankara-2021

**BERTİZ HİHALİ (CVZ 1), EDE (CVZ 2), HELETE GÜNEŞİ (CVZ 3), İSTİKLAL 100
(CVZ 4), KSÜ 46 (CVZ 5) VE CERİT YILDIZI (CVZ 6)
CEVİZ ÇEŞİT ADAYLARININ TESCİLİ HAKKINDA RAPOR**

Meyve çeşitleri, Bitki Çeşitlerinin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliğinin 31. maddesi gereği Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri ile kayıt altına alınmaktadır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından melezleme ıslah yöntemi ile geliştirilen **CVZ 1** (Maraş18 X Chandler), **CVZ 2** (Maraş18XChandler), **CVZ 3** (Maraş 18 X Chandler), **CVZ 4** (Maraş 18 x Franquette), **CVZ 5** (Maraş 18 x Franquette) ve **CVZ 6** (Maraş 18 x Pedro) ceviz çeşit adayları 201-2019 yıllarında tescil denemesine alınmıştır. Tescil denemesi süresince çeşit adayları Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk testlerine tabi tutulmuştur. FYD testleri, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü SEKAMER (Sert Kabuklu Merkezi) lokasyonunda, 2010 yılında çöğür anacı üzerinde aşılansarak dikilmiş 7'şer adet ağaç üzerinde yürütülmüş ve denemelerde çeşit adaylarının morfolojik gözlemleri yapılarak çeşit özellik belgeleri düzenlenmiştir.

2 yıllık Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri sonucunda; **CVZ 1, CVZ 2, CVZ 3, CVZ 4, CVZ 5 ve CVZ 6 çeşit adaylarının:**

CVZ-1 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, Bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun patlama zamanı “Geç-çok geç arası (8)”, Erkek çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Dişi çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Erkek çiçeklerin dişi çiçeklere göre çiçek açma zamanı “Protandry (1)”, Meyve Olgunlaşma zamanı “Erken (3)”, Yaprak döküm zamanı “Orta (5)” olarak tespit edilmiştir.

CVZ-1 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli “Yuvarlak (2)”, Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli “Sivri (1)”, Meyve apikal uç kısmının görüntüsü “Kuvvetli (7)”, Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu “Üst 2/3’ünde (2)”, Meyve kabuk yüzeyinin yapısı “Hafifçe oluklu (1)”, Meyve kabuk kalınlığı “İnce (3)”, Meyve: kabuk iki yarısının birbirini tutması “Çok zayıf (1)”, Meyve içi çıkarılma kolaylığı “Kolay (3)”, Meyve içi büyüklüğü “Büyük (7), Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise “Çok yüksek (9)”, olduğu saptanmıştır.

CVZ-2 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, Bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun patlama zamanı “Geç-çok geç (8)”, Erkek çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Dişi çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Erkek çiçeklerin dişi çiçeklere göre çiçek açma zamanı “Protandry (1)”, Meyve olgunlaşma zamanı “Erken (3)”, Yaprak döküm zamanı “Orta (5)” olarak tespit edilmiştir.

CVZ-2 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)” Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli “Yuvarlak (2)”, Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli “Küt (3)”, Meyve apikal uç kısmının görüntüsü “Zayıf (3)”, Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu “Üst 2/3’ünde (2)”, Meyve kabuk yüzeyinin yapısı “Hafifçe oluklu (1)”, Meyve kabuk kalınlığı “Orta (5)”, Meyve: kabuk iki yarısının birbirini tutması “Zayıf (3)”, Meyve içi çıkarılma kolaylığı “Kolay (3)”, Meyve içi büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise “Çok yüksek (9)” olduğu saptanmıştır.

CVZ-3 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, Bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun patlama zamanı “Geç-çok geç arası (8)”, Erkek çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Dişi çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Erkek çiçeklerin dişi çiçeklere göre çiçek açma zamanı “Protandry (1)”, Meyve Olgunlaşma zamanı “Erken (3)”, Yaprak döküm zamanı “Geç (7)” olarak tespit edilmiştir.

CVZ-3 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü “Orta (5)”, Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)” Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli “Yuvarlak (2)”, Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli “Sivri (1)”, Meyve apikal uç kısmının görüntüsü “Kuvvetli (7)”, Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu “Üst 2/3’ünde (2)”, Meyve kabuk yüzeyinin yapısı “Hafifçe oluklu (1)”, Meyve kabuk kalınlığı “Çok ince (1)”, Meyve: kabuk iki yarısının birbirini tutması “Orta (5)”, Meyve içi çıkarılma kolaylığı “Orta (5)”, Meyve içi büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise “Çok yüksek (9)” olduğu saptanmıştır.

CVZ-4 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, Bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun patlama zamanı “Geç (7)”, Erkek çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Dişi çiçek açma zamanı “Orta(6)”, Erkek çiçeklerin dişi çiçeklere göre çiçek açma zamanı “Protandry (1)”, Meyve Olgunlaşma zamanı “Erken (3)”, Yaprak döküm zamanı “Geç (7)” olarak tespit edilmiştir.

CVZ-4 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü “Orta (5)”, Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)” Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli “Girintili (4)”, Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli “Sivri (1)”, Meyve apikal uç kısmının görüntüsü “Kuvvetli (7)”, Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu “Üst 2/3’ünde (2)”, Meyve kabuk yüzeyinin yapısı “Kuvvetlice oluklu (3)”, Meyve kabuk kalınlığı “Kalın (7)”, Meyve: kabuk iki yarısının birbirini tutması “Çok kuvvetli (9)”, Meyve içi çıkarılma kolaylığı “Zor (7)”, Meyve içi büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise “Çok yüksek (9)” olduğu saptanmıştır.

CVZ-5 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun patlama zamanı “Geç (8)”, Erkek çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (6)”, Dişi çiçek açma zamanı “Orta-geç arası (7)”, Erkek çiçeklerin dişi çiçeklere göre çiçek açma zamanı “Protandry (1)”, Meyve Olgunlaşma zamanı “Erken-orta arası (4)”, Yaprak döküm zamanı “Orta (5)” olarak tespit edilmiştir.

CVZ-5 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli “Geniş eliptik (7)”, Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli “Daire (1)”, Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli “Yuvarlak (2)”, Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli “Yuvarlak (2)”, Meyve apikal uç kısmının görüntüsü “Orta (5)”, Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu “Üst 2/3’ünde (2)”, Meyve kabuk yüzeyinin yapısı “Orta derece oluklu (2)”, Meyve kabuk kalınlığı “Orta (5)”, Meyve: kabuk iki yarısının birbirini tutması “Zayıf (3)”, Meyve içi çıkarılma kolaylığı “Kolay (3)”, Meyve içi büyüklüğü “Büyük (7)”, Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise “Çok Yüksek (9)” olduğu saptanmıştır.

CVZ-6 ceviz çeşit adayının bazı bitkisel özellikleri; Ağacı kuvvetli (7) büyüyen, Bir yaşındaki sürgünlerin her yerinde yani yan dallarda meyve (3) tutmaktadır. Çeşit adayı, Yaprak tomurcuğunun

patlama zamanı 'Geç (7)', Erkek çiçek açma zamanı 'Orta-geç arası (6)', Dişi çiçek açma zamanı 'Orta-geç arası (6)', Dişi çiçek açma zamanı ile karşılaştırıldığında erkek çiçek açma zamanı 'Protandry (1)', Meyve olgunlaşma zamanı 'Erken (3)', Yaprak döküm zamanı 'Orta (5)' olarak tespit edilmiştir.

CVZ-6 ceviz çeşit adayının bazı meyve özellikleri; Meyve büyüklüğü 'Büyük (7)', Meyve birleşme yeri boyunca boyuna kesit şekli 'Geniş eliptik (7)', Meyve birleşme yerine dik olarak boyuna kesit şekli 'Daire (1)', Meyve birleşme yerine dik olarak tabanın şekli 'Yuvarlak (2)', Meyvenin birleşim yerine dik bakıldığında uç kısmın şekli 'Küt (3)', Meyve apikal uç kısmının görülmesi 'Zayıf (3)', Meyve birleşme yeri üzerinde yastığın duruşu 'Üst 2/3'ünde (2)', Meyve kabuk yüzeyinin yapısı 'Hafifçe oluklu (1)', Meyve kabuk kalınlığı 'Orta (5)', Meyve kabuk iki yarısının birbirini tutması 'Orta (5)', Meyve içi çıkarılma kolaylığı 'Kolay (3)', Meyve içi büyüklüğü 'Büyük (7)', Meyve içi kabuklu ağırlık / meyve iç ağırlığına oranının (Randıman) ise 'Yüksek (7)' olduğu saptanmıştır.

özelliği gösterdikleri tespit edilmiştir.

CVZ 1, CVZ 2, CVZ 3, CVZ 4, CVZ 5 ve CVZ 6 ceviz çeşit adayları; morfolojik özellikleri ile mevcut çeşitlerden farklı ve yeknesak olduğu, bir sonraki yetiştirme döneminde değişim göstermeden aynı özelliklerini devam ettirebildiği görülmüştür.

19.03.2021 tarihinde yapılan **Meyve ve Asma tescil komitesi** toplantısında; CVZ 1 çeşidi **Bertiz Hilali** ismiyle, CVZ 2 çeşidi **Ede** ismiyle, CVZ 3 çeşidi **Helete Güneşi** ismiyle, CVZ 4 çeşidi **İstiklal 100** ismiyle CVZ 5 çeşidi **KSÜ 46** ismiyle ve CVZ 6 çeşidi **Cerit Yıldızı** ismiyle tescil edilmişlerdir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

CVZ 6